

Tal av Lars Bjurström, 1 Maj 2016

Kamrater, härligt att så många är här för att manifesteras för solidaritet och rättvisa och fira denna 1a maj.

Jag tror att många frågar sig vad som egentligen händer i den svenska i politiken just nu. Regeringen framstår som handfallen inför många samhällsproblem och utmaningar och många partier har valt att knappt prata om annat än invandring.

Då blir Vänsterpartiets uppgift att försöka få debatten att handla om rätt saker. Vi behöver prata om de verkliga samhällsproblemen, som arbetslöshet och bostadsbrist, urholkad välfärd och klimatkris. Om ett samhälle där klyftorna ökar, etniskt, geografiskt och ekonomiskt. Där fattiga blir fattigare och rika blir rikare. Vänsterpartiets uppgift är att beskriva de starka ekonomiska intressen som är en del av problemen och att det fortfarande handlar om höger eller vänster i politiken.

Självklart ska vi värna asylrätten och istället för att prata om hur många flyktingar Sverige kan ta emot så är det vår uppgift är att se till att debatten handlar om hur vi kan ta emot de som kommer på ett bra och rättvist sätt. Sveriges förmåga att solidariskt ta emot dem som behöver skydd handlar om hur vi bygger ett bra samhälle. Ett bra samhälle för alla.

Det är **inte** att bygga ett bra samhälle för alla att genomföra gigantiska skattesänkningar som alliansregeringen gjorde. 140 miljarder om året blev det och förstås en pressad välfärd med för lite resurser. Om den summan skulle fördelas till de kommunala välfärdsverksamheterna så skulle Gotland ha över 700 miljoner ytterligare till skolan, sjukvården, äldreomsorgen

Vänsterpartiet har andra idéer på hur vi ska klara ekonomin. Framförallt vill vi peka på att de rika, och bolagen som skor sig på våra skattemedel, och de superrika som knappt betalar skatt alls **ska vara med och bidra mer till vårt samhällsbygge**. När borgarna pekar på var pengarna ska tas, pekar de alltid på de som redan drabbats; på arbetslösa, sjuka eller som nu alltså -flyktingar!

Budgetförhandlingarna med regeringen har visat att Vänsterpartiet gör skillnad. Det har bland annat lett till den största välfärdssatsningen på många år. 10 miljarder kronor till kommuner och landsting. Och reformer som gör livet lättare för barnfamiljer så som gratis medicin och glasögonbidrag. Både golv- och tak i a-kassan har höjts och vi har tagit bort den eländiga stupstocken i sjukförsäkringen.

Vänsterpartiet har visat att det går att genomföra välfärdsreformer. Nu vill vi gå vidare.

Vi ska visa att det finns ett alternativ till högerens förslag om lägre löner och högre hyror. Vi ska visa att det går att bygga bra bostäder med hyror som är rimliga för alla. Vi ska visa att det går att satsa på fler jobb i välfärden istället för på pigbidrag till överklassen.

För visst är det en fantastisk och avslöjande diskussion som vi just nu har om löner och hyror.

Högern har som vanligt samma lösning – du ska tjäna mindre och betala mer i hyra och företagen ska ha lägre kostnader och högre intäkter. I högerens Sverige behöver fastighetsägarna alltid få ta ut högre hyror och arbetsgivarna behöver alltid folk som jobbar för lägre lön och med sämre villkor.

Därför har Vänsterpartiet en annan idé och andra lösningar. Vi tror helt enkelt inte på att ökad otrygghet och sämre villkor kan kureras sjuka eller ge arbetslösa jobb. Vi tror heller inte att högre hyra löser bostadsbristen.

Moderaterna kallar det ”förstajobbet-anställningar” med 60 procents lön, KD har ”introduktionsjobb” med 75 procents lön. Liberalerna säger ”startjobb” med låg lön. Enligt det senaste förslaget från

Centerpartiet ska människor som kommer från Mogadishu eller Aleppo ha en mindre summa i lönekuvertet än om de är födda i Motala eller Alingsås, trots att de utför samma jobb.

Högerns politik är verkligen att vädja till människors sämsta sidor och att eftersträva ett samhälle som bygger på egoism och ökade skillnader. Men när högern driver på för egoism och ökade skillnader då är vänsterns alternativ solidaritet och rättvisa. Vänsterpartiet avvisar förstås bestämt Centerpartiets och de övriga högerpartiernas låglönepress mot människor som redan idag har svårast att klara sig.

Vi har betydligt bättre idéer och förslag än att Sverige ska få fler fattiga.

Vi vill investera i att utveckla människor. Många som vill anställa har svårt att hitta personal för att det är ont om lärare, sjuksköterskor, mekaniker och många andra.... Om vi vill sänka arbetslösheten är det därför en bättre idé att ge människor utbildning än att sänka deras löner. Investering i utbildning är en av nyckelfrågorna till framtiden – därför tar vi också strid här på Gotland för fortsatta möjligheter till en bra skola – för alla. Vi kommer att ta den striden mot alla som nu pekar ut skolan som ett område där stora besparingar ska göras.

Med lägre löner riskerar vi att få en arbetsmarknad med en nedåtgående spiral och allmänt sänkta löner för lågavlönade och det är förstås ett av syftena från de som kommer med förslaget. Det finns uppenbarligen starka krafter som vill att vi ska ha en utpräglad låglönemarknad och förhoppningen från deras sida är att vi ska ha mer av en arbetsmarknad som bättre passar i ett samhälle med herrskap och tjänstefolk!

Och det kanske kan vara bra och berätta vad det är för löner det gäller. Idag har en restauranganställd 18-åring en lägsta lön på 15 226 kr/månad. 60 % av detta föreslog alltså moderaterna, strax över 9000 kronor i månaden för heltid alltså!

Sänkta löner skulle drabba kvinnor särskilt hårt. För inte nog med att de flesta låglöneyrken är kvinnodominerade, dessutom har kvinnor oftare tim- och deltidsanställningar.

Kvinnor i handeln har i genomsnitt en verklig månadslön på 15 900 kronor. Det är 3 600 kronor mindre än män i handeln.

Så ser det ut också i andra branscher, till exempel hotell- och restaurangbranschen.

Det är ett tydligt exempel på att arbetslivet är ett av de viktigaste områdena för den feministiska kampen. Vänsterpartiet föreslår att rätten till heltid säkras genom lagstiftning men givetvis måste mer än så göras.

Som sagt lägre löner och högre hyror är högerns förslag för att minska arbetslösheten och bostadsbristen. Med de förslag till marknadshyror som nu lanseras, allra mest av centern, så kommer många att tvingas flytta och bostadssegregationen kommer att öka. Jag lovar; det kommer inte att bli fler bostäder och det är heller inte meningen. Marknadshyror skulle leda till att bygg- och bostadsföretagen skulle tjäna ännu mer på just bostadsbristen. Det är väldigt naivt att tro att det skulle leda till att de bygger mer.

Därför har Vänsterpartiet andra förslag.

Alla människor ska ha möjlighet till en bra bostad till rimliga kostnader. Så är det inte i dag i bostadsbristens Sverige och så skulle det definitivt inte heller bli med marknadshyror.

Många års avregleringar och övertro på marknaden har lett till bostadsbrist men också högre bostadskostnader och ökad segregation. Nu krävs en riktig bostadspolitik som framförallt måste vara inriktad på att öka byggandet av hyreslägenheter till rimliga kostnader. En bostadspolitik så att unga människor kan flytta hemifrån när de vill. Med boendekostnader som passar vanliga plånböcker och där våra orter inte delas upp i fattiga och rika områden. Därför behövs ett statligt investeringsstöd till byggande av hyreslägenheter. Därför behövs en tuffare markpolitik så att byggandet verkligen kommer igång och självklart säger vi nej till marknadshyror. Bostadspolitiken har redan drabbats av för mycket marknad.

Vår paroll för årets demonstration är ”Tillsammans gör vi skillnad” och det har vi redan visat men det mesta ligger förstås framför oss. Nu ska vi ta nästa steg. Om vi ska få rättvisa och välfärd så kommer det att krävas en rejäl omfördelning av samhällets resurser **från rika till fattiga och vanligt folk**.

Och **från privat konsumtion till offentliga investeringar** i vård och omsorg. Och förstås behövs **investeringar till byggande av hyresbostäder och för att ställa om** till en hållbar utveckling.

Men vi i Vänsterpartiet kan inte klara det ensamma. Men tillsammans med miljörörelsen, fackföreningsrörelsen och hyresgäströrelsen kan vi skapa det tryck som krävs för att **Magdalena Andersson** ska välja att investera istället för att spara, för att **Åsa Romson** ska satsa stort på ny grön teknik istället för att sälja Vattenfalls kol och för att **Stefan Löfven** ska stärka arbetsrätten istället för att försvaga den.

Socialdemokraterna måste sluta vara så ängsliga. Det duger inte att regera genom att **inte våga** göra något som utmanar de starka ekonomiska intressena. Om socialdemokraterna vill se en rödgrön seger i nästa val måste de tillsammans med oss våga visa väljarna att det är skillnad på vänster och höger.

Tillsammans med andra behöver vi nu bryta den hopplöshet som börjat präglade Sverige efter åtta år av borgerliga regeringar. En hopplöshet som verkar ha smittat av sig på regeringen. Tillsammans ska vi göra skillnad!